

Hagai - comentarii William Kelly

Hagai 1

Hagai a fost primul profet de după captivitate. Marturia lui este foarte simplă. Cu toate acestea, vom vedea că Duhul lui Hristos a lucrat în el la fel de hotărât ca în toți ceilalți profeti și i-a dat un caracter deosebit. El marturisește despre gloria viitoare a Domnului Isus și, în același timp, el se preocupă la fel de mult, cu starea ramasitei care se întorsese din Babilon. „În anul al doilea al împăratului Darius, în luna a șasea, în ziua întâi a lunii, cuvântul lui Yahve a fost prin profetul Hagai către Zorobabel, fiul lui Sealtiel, guvernatorul lui Iuda, și către Iosua, fiul lui Iotadac, marele preot, zicând: Așa vorbește Yahve al ostirilor, zicând: Poporul acesta spune: «N-a venit timpul, timpul pentru reconstruirea casei lui Yahve!»“ Aceasta este o scuza obișnuită – o lipsă de preocupare față de gloria Domnului sub pretextul că încă nu a venit timpul Lui. Exact același pretext îl găsim și acum și la fel este atitudinea față de venirea Domnului Isus – scuza că nu a venit timpul ca gloria Lui să pună toate lucrurile în ordinea cea bună prin puterea divină. De aceea mulți se lasă purtați de confuzia morală și de lucruri care nu sunt în regulă și se departează în prezent de voia lui Dumnezeu.

Inevitabil, există doar două alternative: fie ne ocupăm de lucrurile Domnului, fie de ale noastre. Apostolul a considerat necesar să numească această rădăcină a raului când a scris unei adunări deosebit de viguroase și supuse cuvântului, și anume bisericii din Filipi. Erau acolo unii care manifestau – ceea ce, vai! este un simptom foarte obișnuit printre creștini – o inimă care nu avea interes în fața de lucrurile altora, mai ales față de cele ale lui Hristos. Așa se face că lor le-a scris: „toti cauta cele ale lor, nu cele ale lui Isus Hristos“ (2.21). Avându-l pe El înaintea ochilor, apostolul arată că, atunci când ziua lui Hristos este înțeleasă și aplicată așa cum se cuvine, ea are putere pentru a contracara egoismul inimilor noastre, tratându-l fără crutare, punând preocupările zilelor noastre în lumina acelei zile.

Hagai face același lucru. Nimeni nu scoate în evidență în mod mai accentuat care era atunci datoria israelitului și nimeni nu ne pune înainte într-un mod mai constant lumina viitoarei împărații a lui Yahve. Acestea nu trebuie puse în opoziție una cu cealaltă, ci, cu cât credem mai mult în venirea Lui, cu atât mai mult vom fi mai serios preocupați să nu se găsească la noi nimic care să nu fie în acord cu venirea Lui. Astfel, când ei spuneau: „N-a venit timpul, timpul pentru reconstruirea casei lui Yahve!“ profetul le-a spus: „Pentru voi este timpul să locuiți în casele voastre îmbracate cu lemn, când casa aceasta stă pustiită?“ Aceasta arată, cu siguranță, faptul trist că ei nu se gândeau la gloria lui Yahve, iar faptul era și mai dureros având în vedere că începuseră bine. Nu întotdeauna fuseseră la fel.

Ezra este strâns legat de profetul nostru deoarece cartea lui este o istorie care are templul ca subiect central, după cum Hagai are, în mod evident, același subiect central: casa lui Yahve. Neemia, după cum era și firesc, s-a ocupat mai mult de starea cetății în general și de starea poporului. În cartea Ezra ni se spune că, atunci când s-a întors ramasita, primul lucru pe care l-au făcut a fost acela că

au asezat altarul pe temelia lui. In Ezra 3 citim: „au pus altarul pe temelia lui, pentru ca teama era peste ei din cauza popoarelor acelor tari“. Aceasta este deosebit de frumos. Asupra celor spirituali teama nu are efectul de a-i determina sa se apere prin mijloace omenesti, ci de a-i face sa-si indrepte inimile catre Yahve. Ei L-au asezat pe El intre ei si pericolele dinspre vrajmasii lor. „Si au inaltat pe el arderi-de-tot lui Yahve, arderile-de-tot de dimineata si de seara. Si au tinut sarbatoarea Corturilor dupa cum este scris si au inaltat arderi-de-tot, zi de zi, dupa numar, dupa randuiala, dupa cerinta fiecarei zile; si, dupa aceea, arderea-de-tot neincetata si cea de la lunile noi si cea de la toate sarbatorile lui Yahve“. Aceasta era cu atat mai remarcabil cu cat „temelia templului lui Yahve nu fusese pusa inca“. Gaseau un pretext bun pentru amanare daca inima lor nu ar fi fost pentru El. Daca ar fi continuat asa! Dar este un lucru destul de obisnuit ca omul sa inceapa in Duhul si apoi sa sfarseasca in carne. Aceasta este exact ce s-a intamplat cu ramosita lui Israel! Dar ei macar au avut inceputul prin Duhul. Hagai le-a reprosat ca au continuat in carne. Ei nu si-au continuat umblarea potrivit inceputului stralucit. Dupa ce au jertfit lui Yahve pe altar ei nu s-au mai ingrijit de templul lui Yahve ci s-au ocupat de ale lor. Prin urmare, profetul le arata care au fost consecintele acelor cai. Unde era binecuvantarea in lucrurile lor? Sa fie ca ajunsesera sa fie descurajati din cauza dificultatilor de pe cale?

Nu era numai aceasta, ci ei erau preocupati mai ales cum sa se instaleze cat mai bine in lume. Aceste doua aspecte se asociaza intotdeauna. Cat timp au privit spre Yahve au gasit binecuvantare si siguranta, dar de indata ce Yahve nu le-a mai acoperit tot orizontul, nu numai ca au vazut vrajmasii, ci au si gasit motive rezonabile pentru a se aseza. Altarul era o admirabila marturie a credintei lor. Inainte de a incepe construirea templului, si pe parcursul constructiei, altarul a fost pe temelia lui, ca primul lucru la care s-au gandit, o caracteristica frumoasa la iudeii care se intorsesera, dar puterea lor spirituala nu a evoluat in mod potrivit.

Ei si-au permis sa faca din acel altar un substituent pentru templu. Sa presupunem ca anumite persoane au aratat o dorinta si un zel pentru a iesi din formele omenesti spre a se strange laolalta numai in numele Domnului. Daca aceste persoane s-ar limita numai la a iesi dintr-un cadru organizat si nu ar continua insusindu-si invataturile pozitive ale Duhului si cele cu privire la voia Domnului si nu al lasa loc ca Dumnezeu sa lucreze potrivit cu cuvantul Sau, o asemenea situatie ar corespunde celei prezentate aici, adica la aceea ca ei ar fi satisfacuti numai cu faptul ca se pot strange laolalta ca ucenici. Multi au avut tendinta sa ramana numai cu atat si sa aiba aceasta ca finalitate, nu a fi stransi in numele Domnului, ceea ce ar lasa o deschidere pentru tot ce este de la Dumnezeu, pe cand numai strangerea lor laolalta in calitate de crestini lasa destul de multe grade de libertate deoarece nu se pune problema ca Domnul trebuie glorificat. Orice nu exerseaza sufletele in relatia cu Hristos nu este decat o slaba mangaiere. Simpla strangere ce ucenici poate fi doar o eliberare de ceea ce este rau in mod cert si de ceea ce este condamnat clar de cuvantul lui Dumnezeu, dar numai separarea de aspectele negative, daca nu cauta gloria lui Dumnezeu, nu poate satisface sufletul reinnoit prin har. Deci, cu toate ca altarul a fost foarte bun la locul lui si la timpul lui, prin relatia in care Israelitul tindea sa ramana, altarul ajunsese sa fie o piedica. Nu exista nici o indoiala ca era altarul lui Yahve, dar era asa in legatura cu ei deoarece le satisfacea necesitatile lor cele mai urgente. Nu spunem ca aceasta nu era bine si ca nu era frumos sa vedem sufletele pornind de la nevoia lor reala deoarece nu exista nimic mai periculos decat sa te straduiesti sa atingi un obiectiv

grandios fara sa realizezi care iti sunt necesitatile cele mai profunde. Dar acea credinta care se pleaca simtind adevaratele noastre lipsuri asa cum le vede Dumnezeu nu se va opri numai acolo, ci va continua sa fie atrasa si incurajata, de harul lui Dumnezeu, sa se gandeasca la ce se cuvine pentru gloria Lui. Aceasta este ceea ce s-ar fi convenit sa fi facut ramosita. Faptul ca, in har, Domnul a gasit placerea de a le ingadui sa aiba altarul, care era prima necesitate a unui israelit, pentru ca pe el sa aduca arderile de tot si sa fie primit de Yahve, ar fi trebuit sa ii incurajeze sa nu lase nimic neimplinit si sa se depuna eforturi, cu toate dificultatile, spre a finaliza templul lui Yahve. Ei nu au facut asa, iar consecinta a fost aceasta letargie si limitarea la ceea ce satisfacea numai necesitatile lor cele mai stringente, iar orientarea eforturilor lor spre propriile lor case L-a determinat pe Domnul sa dea curaj vrajmasilor sa se ridice, sa priveasca cu invidie si sa intervina cautand sa-i determine pe stapanii persani sa ia masuri impotriva lor.

Aceasta necredinta aduce intotdeauna exact lucrurile de care ne e groaza. Nu era ceva anormal ca iudeilor sa le fie teama de vrajmasii care ii pandeau, dar se cuvenea ca ei sa priveasca la Yahve. Acolo unde este incredere sincera in Domnul au lor rasturnari de situatii uimitoare, iar vrajmasii se inspaimanta si de cei mai slabi oameni care au credinta in Dumnezeu cel viu. Vedeam aceasta la Israeliti atunci cand se apropiau de tara: Rahab spunea adevarul cand vorbea despre frica tuturor celor din Ierihon. Ea a marturisit ca, desi aveau ziduri inalte, cananitii tremurau din cauza acelor israeliti dispretuiti. Asa vedem si aici, la strainii implantati in Samaria si guvernatorii lor, eforturi pentru a pazi cu cea mai mare grija acea mica ramosita. Aceasta ii alarma pe iudei, dar ei nu trebuiau sa se infricoseze daca Il aveau pe Yahve inaintea ochilor lor. Cand inima se departeaza de El, aceasta nu numai ca ne scade zelul pentru Domnul, ci ne si face sa preferam sa ne ingrijim de noi insine in loc ca El sa fie Acela care se ingrijeste de noi.

De atunci, lucrarile la casa lui Dumnezeu puteau fi cu usurinta amanate pentru un timp mai favorabil si nevoile lor ca oameni – legate de a avea case cu acoperis - deveneau urgente. „Pentru voi este timpul sa locuiti in casele voastre imbracate cu lemn, cand casa aceasta sta pustiita? Si acum asa zice Yahve al ostirilor: «Luati aminte la caile voastre. Ati semanat mult si adunati putin; mancati, dar nu va saturati; beti, dar nu va indestulati cu bautura; va imbracati, dar nimanui nu-i este cald»“. De asemenea dezamagire crunta au parte intotdeauna cei care sunt ai lui Dumnezeu cand traiesc pentru ei insisi in loc sa se increada in El, care se ingrijeste cu fidelitate de cei credinciosi in toate privintele. „Si cine castiga un salariu il pune intr-o pungă sparta“. Inima egoista avea numai necazuri in toate. In har este o alta chemare sa-si cerceteze caile. Prima a fost pentru a-i mostra, cea de-a doua pentru a-i indamna. „Asa zice Yahve al ostirilor: «Luati aminte la caile voastre! Suiti-va la munte si aduceti lemn si construiti casa! Si Eu Imi voi gasi placerea in ea si voi fi glorificat», zice Yahve. «Va asteptati la mult si, iata, a fost putin; si cand l-ati adus acasa, Eu l-am suflat. Pentru ce?» zice Yahve al ostirilor. «Din cauza casei Mele care sta pustiita, in timp ce voi alergati fiecare pentru propria lui casa»“.

Nu cunosc nimic mai emotionant decat sentimentul lui Yahve ca este neglijat de poporul Sau nevrednic. Sigur ca nu maretia pietrelor era ceea ce se potrivea starii de atunci a ramositei si Yahve nu se plangea ca acea casa era inferioara celei pe care o zidise Solomon, ci El simtea indiferenta lor. Noi stim, sau s-ar cuveni sa stim, ca nu se pune problema ca El ar avea nevoie de vreo lucrare a mainii omului pentru gloria Lui, dar El este extrem de sensibil cand inima omului nu este pentru El.

Realitatea este ca gloria Domnului este asociata cu binecuvantarea poporului Sau. Nu poti face alta slujba mai buna pentru un suflet decat aceea de a-i umple inima cu Domnul. Orice altceva are, in cel mai bun caz, aspecte negative, indiferent cat de valoros ar fi.

Fara-ndoiala, aplicatia lui Hagai in zilele noastre este izbitoare sub mai multe aspecte. Chemarea adresata lor pentru a se ocupa cu numele lui Yahve si casa Lui si gloria Lui, nu numai in ansamblul ei, ci cu toate instructiunile ei detaliate, are o minunata aplicatie in zilele noastre, dar nimic nu este mai important decat modul in care Domnul pretuieste daruirea sfintilor Sai pentru El si inchinarea adusa Lui.

Ni se arata apoi ca falimentul era mult mai profund decat rezulta numai din imprejurari. Ceea ce este si mai remarcabil este faptul ca Dumnezeu nu Isi mai avea tronul in Israel, dar nu relaxa deloc guvernarea Lui morala. Trebuie sa fim atenti la aceasta. Nu mai exista un tron regal in Numele Lui care sa fie o marturie inaintea natiunilor. Acel tron fusese desfiintat. Tronul lui Yahve nu mai era in Sion si nu mai era nicaieri altundeva pe pamant in acel timp, cu toate ca El nu a renuntat la scopurile Sale in legatura cu tronul, dar El continua sa guverneze sub aspect moral. Aceasta ne este prezentat acum in mod clar. „De aceea“ – asa incepe El cu ei - „deasupra voastra, cerurile isi opresc roua si pamantul isi opreste rodul. Si am chemat o seceta peste tara si peste munti si peste grau si peste must si peste untdelemn si peste ce da pamantul si peste om si peste vite si peste toata lucrarea mainilor voastre“. Yahve era acela care calamita toate lucrarile lor egoiste. Asa trata El necredinta ramositei revenite si neglijenta care decurgea din aceasta. Nu pentru ca nu ii iubea, ci tocmai deoarece ii iubea. „Domnul il disciplineaza pe acela pe care-l iubeste si biciuieste pe orice fiu pe care-l primeste“ (Evrei 12.6). Cand Domnul lasa pe cineva sa continue fara a fi mustrat acesta este un semn evident si sigur ca orice legatura practica a fost intrerupta – daca va fi existat vreodata vreo legatura - si ca El se leapada de acea persoana cel putin pentru un timp. De aceea pedepsele care se abateau asupra iudeilor erau dovada – e drept ca o trista dovada – ca ochii Sai erau asupra lor si ca El simtea neglijenta lor si ca aceasta li displacea – sigur ca in fidelitate divina, dar totusi in guvernare – esecul poporului Sau in a se ocupa cu gloria Lui.

Cu toate acestea, Yahve a binecuvantat atunci marturia profetului Sau, Hagai. „Si Zorobabel, fiul lui Sealtiel, si Iosua, fiul lui Iotadac, marele preot, si toata ramosita poporului au ascultat de glasul lui Yahve, Dumnezeuul lor si de cuvintele profetului Hagai, dupa cum l-a trimis Yahve Dumnezeuul lor; si poporul s-a temut inaintea lui Yahve. Atunci Hagai, solul lui Yahve, a vorbit prin mesajul lui Yahve catre popor“. Cred ca este un mare har sa vedem cum Dumnezeu se ingrijeste in mod special in zile de slabiciune. Nu stiu ca vreun alt profet pana la el sa fie numit „solul lui Yahve“. Hagai este cel mai mic dintre profetii de dupa captivitate din punct de vedere al intinderii mesajului sau si primul dintre ei sub aspect cronologic, dar el este acela care primeste acest nume ce confera o onoare deosebita. Oamenii nu l-ar fi ales niciodata pe el pentru a acorda acest titlu. Criticii care vorbesc despre Hagai spun ca el este cel mai bland in ceea ce priveste stilul si cel mai prozaic dintre profeti, dar, cu toate acestea, el era solul lui Yahve. Intelepciunea oamenilor este nebulie, iar „nebulia lui Dumnezeu“ – potrivit aprecierii oamenilor – „este mai inteleapta decat oamenii“ (v. 1 Cor. 1.25). Tocmai profetul care spune despre lucrurile cele mai simple – despre casele lor cu acoperis, despre semanatul lor si despre pungile lor gaurite, adresand cele mai obisnuite apeluri, dupa cum am spune noi, este totusi solul lui Yahve.

Sunt convins ca acest principiu este la fel de valabil acum. Se poate vedea aceasta in prevederile Domnului nostru din Matei 18, unde ii avertizeaza pe ucenici cu privire la pietrele de poticnire. Si stim bine cat de mult s-a dovedit a fi asa, cum ceea ce era odinioara liber si inainta mult deasupra apelor a naufragiat si s-a facut bucati. Stim bine cum marturia crestinatatiei a disparut demult si ca acum crestinatatea in ansamblu a devenit sediul puterii lui Satan. Acum marturia adevarului este cat se poate de partinitoare si pana si ceea ce este sanatos si bun este transmutat pentru a sluji mandriei omului si nu gloriei Domnului prin despartirea de lume, iar consecintele sunt de asa natura incat nu putem sustine ca starea prezenta a casei lui Dumnezeu este ceea ce trebuie in asa fel incat un necredincios sa poata fi convins, cand el gaseste cele mai bune arme tocmai in multimea de lucruri din crestinatate care sunt contrarii Noului Testament. Cine are o gandire spirituala poate, cu siguranta, intelege lucrurile in pofida confuziei si poate vedea in situatia actuala o confirmare a avertismentelor divine. Dar aceasta nu impiedica ceea ce iese cel mai mult in evidenta si are cele mai mari pretentii folosindu-se de numele lui Hristos sa fie cel mai departe de adevarul lui Dumnezeu. Ca urmare a acestui fapt sunt multe lucruri care pun in incurcatura sufletele sincere, ceea ce consider ca ar trebui sa ne faca sa avem multa grija pentru asemenea suflete. Insa, mai presus de orice, Dumnezeu da mangaiere celor care Il iubesc pe Hristos si biserica. El S-a gandit dinainte sa ofere resurse pentru zile cu dificultati si zile de slabiciune, cand oamenii ar putea fi inselati cel mai mult. Astfel, avem un exemplu pentru aceasta grija a Domnului in cazul in care nu ar fi mai mult de doi sau trei stransi laolalta pentru numele Domnului intr-un anumit loc prin aceea ca El Insusi a spus: „acolo sunt Eu in mijlocul lor“. Ce poate lipsi acolo unde este prezent El? Sau cumva multimea amestecata ii va determina sa dispretuiasca aceasta hrana proasta chiar si pe aceia care s-ar cuveni sa stie mai bine? A ajuns mana sa fie dezgustatoare? Ne fac vechile obiceiuri ale Egiptului sa jinduim dupa oale cu carne si usturoi? Nu stiu unde altundeva gasim o mai clara expresie a angajamentului Sau pentru adunare chiar daca acea adunare este compusa din numai „doi sau trei“.

Un principiu similar vedem si in Epistola lui Iuda. Decaderea marturiei crestine este prezentata acolo intr-un mod mai grav decat in orice alta parte din Noul Testament. „Vai de ei!“ spune el, „pentru ca au mers pe calea lui Cain si s-au dat ratacirii lui Balaam pentru rasplata si au pierit in razvratirea lui Core“. Dar aceeaasi epistola spune: „Dar voi, preaiubitorilor, zidindu-va pe credinta voastra preasfanta, rugandu-va prin Duhul Sfant, pastrati-va in dragostea lui Dumnezeu“. Acesta este singurul loc in Noul Testament in care credinta noastra este numita „preasfanta“ si cred ca Duhul a gasit potrivit sa foloseasca un asemenea calificativ pentru ca sa ne pazeasca de tendinta de a minimiza importanta credintei vazand dificultatile si starea lucrurilor si vremurilor. Oamenii au sentimentul vag ca intreaga crestinatate este in incurcatura. De aceea, in fata unor asemenea incurcaturi, exista tentatia de a abandona fidelitatea fata de voia Domnului acolo unde calea este greu de urmat si o asemenea umblare ar implica mari costuri sub toate aspectele. In zile de laxitate noi trebuie cel mai mult sa tinem in mod neabatut adevarul lui Dumnezeu. Singurul lucru asupra caruia nu trebuie sa admitem nici un compromis este numele lui Hristos. Suntem chemati sa luptam nu pentru numele nostru si onoarea noastra, nici pentru vreun alt lucru de pe pamant sau pentru vreo relatie pamanteasca si cu atat mai putin suntem chemati sa ne opunem altora, ci sa luptam pentru numele Lui si suntem chemati sa fim neclintiti si inflexibili in chestiunile de credinta. De aceea indemnul: „zidindu-va pe credinta voastra preasfanta, rugandu-va prin Duhul Sfant, pastrati-va in dragostea lui Dumnezeu,

asteptand indurarea Domnului nostru Isus Hristos pentru viata eterna". Cred ca nici solemnitatea, nici mangaierea pe care o aduc in zilele noastre aceste cuvinte nu sunt exagerate. Noi nu trebuie sa devenim laodiceeni; nu trebuie ca, din cauza ca multe lucruri intervin pe terenul unde trebuie sa se manifeste credinta, sa ajungem sa spunem ca adevarul, sfintenia si dragostea nu mai au nici o speranta, ci sa ne zidim in credinta preasfanta si sa ne pastram in dragostea lui Dumnezeu. Nu trebuie sa ne lasam antrenati in decaderea crestinatatiei, ci, cu atat mai mult, prin harul lui Dumnezeu, sa ne ridicam si, daca nu avem altceva cu care sa ne laudam, sa tinem cu tarie credinta alesilor lui Dumnezeu care lucreaza prin dragoste. Aceasta este ceea ce suntem datori fata de Hristos si fata de biserica, cu atat mai mult in conditiile dificile si care prezinta pericole, si aceasta nu numai pentru sufletele noastre, ci pentru El, care a murit pentru noi si care va veni sa ne ia la El. Si atunci vom gusta dulceata aprobarii Lui indiferent cat de mult ne vor fi vorbit de rau altii din cauza numelui Sau. Fara-ndoiala, nu are valoare nimic care nu se bazeaza pe Fiul lui Dumnezeu, care este obiectul credintei si singurul test al credintei pure si autentice.

Sunt minunate resursele pe care Noul Testament le ofera pentru zile intunecate, astfel incat, fara a exagera, biserica are intotdeauna resurse. Sa va ilustrez ceea ce vreau sa spun: in zilele apostolilor, Dumnezeu s-a ingrijit ca sfintii sai apostoli sa recunoasca ceea ce unii oameni numesc dezordine, dar, in fapt, este lucrarea Duhului Sfânt si este sigur ca oamenii trebuie sa fie atenti sa nu mearga prea departe cand este vorba despre Duhul Sfânt. Scriindu-le tesalonicenilor, apostolul a facut apel la sfinti ca ei sa-i recunoasca pe aceia care se osteneau si ii conduceau in Domnul. Probabil ca ei insisi erau surprinsi ca Domnul le acorda atata importanta. Asa si aici, desi pe alt temei, Hagai este numit solul lui Yahve. La Isaia si Ezechiel nu se cerea atat de mult sa fie folosit acest titlu, dar la Hagai era nevoie. Caracterul sublim al mesajului lui Isaia si sfera larga si natura profunda a profetiilor lui Ezechiel vorbeau de la sine, dar la Hagai lucrurile stau altfel, dupa cum rezulta clar din aprecierile slabe ale criticilor nostri. Cea mai mare parte a mesajelor lui Hagai cuprinde lucruri destul de obisnuite, ceea ce a facut ca multi sa-l considere a fi un om care facea ce stia el mai bine in acele imprejurari. Dar, pana in prezent, numai el este numit solul lui Yahve. Nimeni altul nu a fost sprijinit cu atata grija si, ca sa spunem asa, protejat cu scutul Domnului in mijlocul adversarilor. El a fost trimis invesmantat cu o adevarata camasa de zale. Daca el era mai expus, atunci a fost si mai bine protejat. Domnul s-a ingrijit in mod asemanator si dupa ce au trecut acele zile de inceput cand a atras atentia ca acei lucratori care puteau fi dispretuiti de unii erau pusi deasupra lor de El.

Dar mai exista si invataturi valoroase deoarece, cu siguranta, in aceste zile noi nu avem nevoie de un alt indrumar, ci acele principii care au fost valabile atunci sunt la fel de valabile si acum. Sfintii din Tesalonic nu primisera vreun titlu care sa-i imputerniceasca sa delege fratilor lor vreo autoritate, cum fusese in situatiile in care apostolii alesesera batrani pentru frati. Era o metoda intr-adevar minunata aceea de a-i chema pe sfinti sa recunoasca ceea ce era de la Dumnezeu acolo unde nu exista posibilitatea de a beneficia de lucrarea apostolilor de a alege dintre ei. Dar apostolul arata clar ca era datoria lor sa recunoasca puterea spirituala in conducere fara a mai cere alte imputerniciri. Dupa cum am vazut, cuvântul inspirat atrage atentia asupra pozitiei lor, pe care o apara cu gelozie. Prin urmare, in situatii ca acestea in care suntem acum, cand nu putem avea batrani numiti prin autoritatea apostolica, cu multumiri, putem sa ne bazam pe ceea ce era valabil inainte si independent de acea autoritate. Cu atat de multa intelepciune si har S-a ingrijit Domnul sa ne ofere

resurse pentru asemenea zile de slabiciune, cu atatea nevoi si cand suntem expusi la inselaciuni.

Ce corespunde in zilele noastre acelui sol al lui Yahve? Omul care foloseste marturia lui Dumnezeu spre gloria Lui, care o sustine fara sovaire si persevereaza spre binele poporului lui Dumnezeu, care sufera toata ura si batjocora si respingerea, dar, cu toate acestea, ii incurajeaza pe altii si isi imbarbateaza propriul sau suflet anticipand gloria si triumful impreuna cu Hristos la venirea Lui. Dar acela care incurajeaza lumea in sperantele ei inselatoare si in visele ei desarte cu privire la imbunatatirea crestinatatii cred ca este un alt fel de mesager. Dar puteti fi siguri ca nici un adevar nu este de folos daca nu il puteti aplica practic in viata de zi cu zi. Lumea va va lasa sa spuneti orice daca vede ca nu aveti intentii serioase de a ramane credincios si nu ii chemati sa fie credinciosi. Un asemenea om nu se aseamana catusi de putin cu solul lui Yahve. El spune una si alta face, denunta lumea dar cauta lumea pentru cei din familia lui, pronunta judecati drepte dar nu gandeste niciodata sa actioneze potrivit convingerilor sale. Asa sa fie o viata care sa faca marturia sa fie eficienta? Duhul Sfânt este si izvorul viu al adevarului. Ce poate distruge mai temeinic adevarul decat o practica inconsistentă cu el?

In Noul Testament, „omul lui Dumnezeu“ este cineva care este credincios in slujba pentru suflete, dar termenul nu se limiteaza numai la cretinism, fiind mai curand o expresie obisnuita in Vechiul Testament. Prin ea se intelege un credincios care are curajul moral si forta spirituala pentru a se identifica cu interesele Domnului si a duce lupta cea buna fiind inconjurat de tot felul de pericole si obstacole. O asemenea marturie este incompatibila cu a face concesii principiilor omenesti si spiritului veacului acestuia.

Cu toate acestea nu trebuie sa presupunem ca, in zilele noastre, fidelitatea poarta un vesmant impunator. Nu poate fi un spectacol de putere dupa ce a intervenit decaderea si cand se apropie judecata. Dumnezeu doreste sa avem sentimentul falimentului, asa ca marturia Lui trebuie sa fie consistenta cu aceasta. Atunci cand el ne cheama sa purtam sac si cenusa El nu da caracteristici de putere care sa aiba pret in ochii lumii. Astfel, unul din semnele comuniunii autentice cu Domnul este ca, in asemenea vremuri, un om este multumit sa fie mic. Este credinta adevarata dar este putina putere. Aceasta este potrivit cu gandul lui Dumnezeu. Ceea ce atrage lumea este ceea ce ii face pe plac si se poate vinde omului care se vrea important. Lumea este desertaciune si ii place ceea ce este al ei. Prin urmare, nimic nu atrage mai mult masele de oameni decat ceea ce flateaza desertaciunea mintii omenesti. Se poate ca aceasta sa ia o infatisare smerita, dar omul pacatos cauta ca el sa fie onorat si inaltat. Dar atunci cand un slujitor al lui Dumnezeu este atras de duhul oamenilor, atunci, in mod firesc, el nu-si mai urmeaza chemarea solemnă pe care i-a adresat-o Dumnezeu, isi pierde increderea si fie ca se impietreste, fie ca ajunge sa fie ingrozit de judecata lui Dumnezeu. Cand pierde puterea si ocară crucii, crestinii trec la acte de filantropie care ii fac sa aiba influenta printre oameni si activitatile din domeniul pe care oamenii le desemneaza a fi „fapte bune“ inlocuiesc viata de credinta cu speranta zadarnica de a impiedica venirea zilei celei rele macar in timpul lor. Nu trebuie negat zelul si urmarirea sincera a ceea ce este bine sub aspect moral, nici daruirea cuiva care se consuma in scopuri religioase sau benevole, dar omul lui Dumnezeu, odata ce marturia crestina a ajuns falimentara, este indemnat mai serios ca niciodata sa fie credincios unui Hristos crucificat. Si pe cat este de sigur ca El va veni sa ne ia in cer, la fel de sigur este ca, la timpul potrivit, Se va arata pentru a judeca orice gand de mandrie si acele fapte ale oamenilor care par a fi

foarte bune, care vor dispărea în haul apostaziei deschise.

„Atunci Hagai, solul lui Yahve, a vorbit prin mesajul lui Yahve către popor, zicând: «Eu sunt cu voi, zice Yahve»“. Ce analogie remarcabilă cu lucrurile cu care ne-am preocupat! „Eu sunt cu voi“ este principiul mantuirii pentru credința în cea mai proastă zi cu putință. Și voi repeta: ce au avut ei mai bun chiar în cea mai bună zi a lor? Nimic, pentru că ce poate fi mai bun decât să-L aiba pe Domnul alături de ei? Să aiba cei mai binecuvântați slujitori tot nu ar fi mare lucru dacă nu-L au pe Stăpanul Însuși. Aceasta era siguranța lor și sursa inepuizabilă de provizii și îndrumări când a ieșit Israel din Egipt. Ce har să fie asigurați din nou de prezența Lui după Babilon, când totul părea să fie pierdut! „Eu sunt cu voi, zice Yahve“. Erau puține cuvinte, care însă însemnau orice ajutor și binecuvântare, și aceste cuvinte au pătruns adânc în inimile lor. „Și Yahve a trezit duhul lui Zorobabel, fiul lui Sealtiel, guvernatorul lui Iuda, și duhul lui Iosua, fiul lui Iotadac, marele preot, și duhul întregii ramasite a poporului; și au venit și au lucrat la casa lui Yahve al ostirilor, Dumnezeuul lor, în ziua a douăzeci și patra a lunii a șasea, în anul al doilea al împăratului Darius“.

Faptul remarcabil aici este că ei au construit fără să mai aștepte să aude că împăratul le-a dat aprobarea, ei au lucrat pentru că primiseră mesajul de la Yahve nu pentru că aveau semnătura împăratului. Aprobarea a venit ulterior, dar ei au cucerat să meargă prin credință, bazându-se numai pe cuvântul lui Yahve, fără să mai aștepte altceva. Și Domnul a lucrat pentru ei. Israel era atunci Lo-ami. Ei și-au pierdut pentru un timp poziția lor publică, dar Yahve nu a încetat să încerce să-i conducă și să-i binecuvânteze pe cei credincioși. Guvernarea Lui dreaptă continua și în timpul natiunilor. Ba încă credința are un domeniu și mai vast în care să se manifeste, iar noi putem avea întotdeauna încredere că, dacă inima noastră este cu Domnul, atunci El va lucra în cele văzute, indiferent care ar fi piedicile. Dacă există opoziție, Domnul știe cum să deturneze numeroși adversari astfel încât lucrarea să poată înainta. Dacă, pe de altă parte, providența Lui are sub control puterile exterioare și le face să aiba manifestări prietenoase, Domnul va folosi aceasta spre bine. „Toate lucrurile lucrează împreună spre bine pentru cei care-L iubesc pe Dumnezeu“ (Rom. 8.28). Credința nu poate fi învinsă, indiferent cât de greu ar fi pusă la încercare. Ea îl pune înainte pe Dumnezeu, care nu poate să eșueze și care găsește plăcere să-l întarească pe credincios atunci când toate cad. El este Dumnezeuul care învie morții. „Nu fii învins de rău, ci învinge răul prin bine“ (Rom. 12.21). Hristos este adevărata putere pentru aceasta, iar puterea alor Sai este bucuria Domnului. Să ne punem toată încrederea în El!

Hagai 2

S-ar părea că, totuși, evreii, ca și noi, au [putut fi] descurajați din nou. Prin urmare, din când în când, profetul revine într-un mod oarecum asemanător, dar cu și mai multă putere. Pe măsură ce necredința sporește, mărturia lui Dumnezeu devine și mai puternică atât timp cât El continuă să trimită poporului cuvintele Sale. „În luna a șaptea, în ziua a douăzeci și una a lunii, cuvântul lui Yahvea fost prin profetul Hagai, zicând: Vorbesc acum lui Zorobabel, fiul lui Sealtiel, guvernatorul lui Iuda, și lui Iosua, fiul lui Iotadac, marele preot, și ramasitei poporului, zicând: «Cine a ramas între voi dintre cei care au văzut casa aceasta în gloria ei dintai? Și cum o vedeți acum? Nu este ea ca nimic în ochii voștri?»“ Nu este îngăduit nici un gând de multumire de sine. Dumnezeu vrea ca noi să fim

sinceri in sufletele noastre si in umblarea noastra. Este bine sa nu ne imaginam lucruri mari, ci sa cunoastem adevarul si sa masuram si sa cantarim drept. In acelasi timp trebuie sa lasam sa se desfasoare harul si puterea lui Dumnezeu. Sa luam, de pilda, vremurile noastre, din vreme ce privim la aspectele practice. Nu exista pericol mai mare decat acela de a uita ce duh se cuvine sa aiba aceia fata de care Dumnezeu Si-a manifestat indurarea dandu-le intelegerea cea buna cu privire la ceea ce este potrivit in situatia actuala a crestinatatiei. Nu este oare acesta unul dintre aspectele fata de care trebuie sa fim foarte atenti pentru ca tonul pe care il folosim sa fie cel potrivit cu adevarul? Cu cat Il cunoastem mai bine pe Dumnezeu cu atat se cuvine sa cultivam mai mult smerenia. Aceasta nu inseamna a nu avea convingeri ferme, ci ca impreuna cu aceste convingeri ferme sa avem sentimentul propriei noastre slabiciuni, sa avem un duh zdrobit amintindu-ne ca a avut de suferit gloria Domnului din cauza caderilor alor Sai. De aceea este destul de normal ca ei sa se simta slabi, aceasta fiind starea tuturor celor care poarta numele lui Yahve in mijlocul lor. „Cine a ramas intre voi dintre cei care au vazut casa aceasta in gloria ei dintai?“ Simtim cat de mult a cazut biserica si de unde a cazut, dar nu trebuie sa fim descurajati. In disperare si neincredere nu este nimic de la Hristos. Duhul Sfant nu aduce niciodata indoiala. Din vreme ce unii au dificultati in a intelege ce anume este falimentul bisericii, cateva cuvinte despre starea falimentara ar fi de folos celor care cheama numele Domnului.

Trebuie sa avem in minte doua puncte de vedere asupra bisericii: acela al bisericii sau adunarii care este zidita de Hristos si acela al bisericii zidite de oameni, adica de slujitorii Sai. Adunarea zidita de Hristos nu esueaza niciodata. „Portile locuintei mortii nu o vor invinge“. Dar constructia zidita de slujitorii Domnului poate oricand sa fie afectata de elemente mai putin valoroase, daca nu chiar rele. Se poate ca aceasta sa sufere din cauza caracterului lumesc, al grabei, al neglijentei, al sentimentelor carnale si a o mie de lucruri firesti care au fost ingaduite in lucrare si nu au fost judecate si au ajuns, astfel, sa dea rezultate spre rusinea si dezonoarea Domnului. Asa se face ca la corinteni erau materiale in legatura cu care apostolul aduce mustrari aspre. Ei au ingaduit ceea ce nu era de folos, ba chiar strica: „lemn, fan si trestie“. Se poate in acea lucrare sa se desfasoare o putere care intineaza si o mana care distruge. Se poate ca acela care a zidit lucrurile fara valoare sa fie mantuit, dar lucrarea lui va pieri. Insa omul care a intinat sau a distrus casa lui Dumnezeu va fi el insusi nimicuit prin judecata lui Dumnezeu. Toate acestea se intampla cand zidesc niste oameni. Astfel vedem cum se explica cele doua aspecte. In adunarea lui Dumnezeu pe pamant exista ceea ce este zidit de Hristos si nu pierie niciodata pentru ca sunt pietre vii si nu moarte. Pe de alta parte, exista lucrarile proaste, executate in mod mai mult sau mai putin neatent - fie de oameni rai, care fac ceea ce le place lor, fie de oameni buni, dar care nu sunt intru totul condusi de Dumnezeu. Urmarea este ca sunt incluse materiale de calitate inferioara, care, in ochii lui Dumnezeu, intineaza templul Sau si care duc incurcatura, dezordine si slabiciune. In aceasta ultima imagine vedem radacinile ruinei care, in scurt timp, s-a intins in toata biserica. Lucrurile pieritoare – „lemn, fan si trestie“ – cred ca reprezinta invataturi prost formulate sau usurate, care formeaza persoane de acelasi fel. Se poate, la fel de bine, sa insemne ambele. In primul caz sunt invataturi pe gustul carnii, care sunt deci atragatoare pentru oameni intr-o stare carnala, probabil neconvertiti.

Poate ca unii gandesc ca este prea mult sa vorbesti despre ruina bisericii. Dar de ce? Nu este vorba de a-L acuza pe Dumnezeu, ci numai omul este acuzat. Dumnezeu l-a chemat pe Israel sa iasa din

Egipt, dar Israel a falimentat. Atunci de ce sa ne miram ca oamenii dintre natiuni nu au ramas in bunatatea Lui? Comparati cu Romani 11, unde vedem cat de putin l-a surprins pe apostol un asemenea fapt. Acest principiu se regaseste in tot ce a facut Dumnezeu in relatie cu omul. Faptura esueaza intotdeauna, dar totul este in final facut sa fie spre gloria lui Dumnezeu. Biserica, fara-ndoiala, este intr-o stare falimentara, ca si Israel. Nu recunoaste aceasta protestantismul cand se gandeste la Papalitate? Sau romano-catolicul cand priveste la protestantism? Oamenii drepti si spirituali recunosc aceasta fara nici un fel de rezerve.

Toate acestea sunt cazuri particulare ale unui adevar mult mai general: omul dintai a cazut si a ramas cazut. Dar mai este un aspect: Omul al doilea a inviat dintre morti si a inceput o creatie noua, care nu va pieri niciodata si care nici nu va da gres. Acelasi principiu se aplica larg, ca intotdeauna. In tot ce tine de responsabilitatea omului putem vedea faliment si confuzie. Toti simt aceasta si orice om evlavios si inteligent o recunoaste chiar daca nu este obisnuit cu aceasta expresie si simte oarece dificultate, temandu-se ca ea ar compromite harul si fidelitatea lui Dumnezeu. Este imposibil sa-L iubesti pe Hristos si sa iubesti biserica si sa nu gemi. As putea, fara nici o indoiala, sa numesc un binecunoscut lider al bisericii inalte, care, ca un om evlavios, deplange starea actuala a bisericii. Este drept ca el se plaseaza intr-o pozitie ecleziastica extrem de indepartata de cea a majoritatii celor prezenti aici. Dar nu putem sa ne indoim ca evlavia lui este reala si ca are o inima care il iubeste pe Hristos si pe ai Sai. Este imposibil sa ai aceste afectiuni de natura divina si sa nu simti ca starea actuala a lucrurilor este contrara gloriei lui Hristos. Marturisesc ca am mult mai multa simpatie fata de gemetele unui asemenea om decat fata de altii care trambiteaza progresul crestinismului in secolul al nouasprezecelea si se asteapta la triumful mileniului ca rod al lucrarilor bisericii. Cum poate cineva sa simpatizeze cu atata insensibilitate fata de dezonoarea adusa Domnului? Acestia, chiar daca nu isi dau seama, fac de fapt jocul lui Satan.

In ceea ce priveste asigurarea aducatoare de mangaiere pe care profetul le-a dat-o iudeilor, ca Duhul Sfânt era cu ei ca in ziua cand au fost scosi din Egipt, trebuie sa ne amintim ca puterea lui Yahve se manifesta prin Duhul in tot ce este bun. El este Cel care a dat energie omului, atat in Israel cat si in om si in creatie si in orice altceva. Energia este intotdeauna cea a Duhului, asa ca profetul spune: „Dar acum, fii tare, Zorobabel! zice Yahve. Si fii tare, Iosua, fiu al lui Iotadac, marele preot! Si fiti tari, voi, tot poporul tarii, zice Yahve, si lucrati, pentru ca Eu sunt cu voi! zice Yahve al ostirilor. Cuvantul prin care am facut legamant cu voi cand ati iesit din Egipt si Duhul Meu raman in mijlocul vostru“. Nu este vorba despre Duhul dat ca o putere speciala si cu atat mai putin este Duhul ca prezenta personala, asa cum a fost dat dupa ce Hristos S-a inaltat la cer, cand s-a constituit biserica, ci este vorba despre prezenta Duhului in acel mod in care a lucrat la inceput in Israel. In acelasi mod Duhul a lucrat chiar si dupa captivitatea in Babilon.

Duhul era prezent nu numai prin Hagai, care le vorbea, ci lucrarea Lui plina de har intarea ramasita care avea nevoie de cuvantul lui Yahve. El era gata sa ii binecuvanteze din nou, dar, bineinteles, intr-un mod care este in acord cu dispensatiunea de atunci, adica in forme si masuri specifice pentru evrei. Ceea ce este deosebit nu consta, asa cum presupun unii, in diferenta din Ioan 14, unde Domnul spune ca Duhul va locui nu numai „cu ei“, ci ca va fi „in ei“. El avea sa ramana cu ei in loc sa plece, asa cum a plecat Isus. Si Duhul nu avea sa fie numai cu ei, ci in ei, dupa ce le-a fost dat crestinilor intr-un chip nou, asa cum numai ei il cunosc. Atat de intim se identifica Duhul lui

Dumnezeu cu tot ce este la noi potrivit cu Hristos. Indiferent ce privilegii si ce puteri vor fi fost cunoscute in vechime, Duhul nu a fost prezent in mod personal si nici nu ar fi putut fi astfel, deoarece, dupa cum ne spune Domnul, aceasta este numai dupa ce El S-a intors in cer, dupa moartea si invierea Lui. De atunci noi avem o putere noua pentru comuniunea cu Tatal si cu Fiul Sau. Este si un caracter mai ceresc.

Duhul lui Dumnezeu era cu evreii intr-o forma mai adecvata dispensatiunii pamantesti in care erau ei, sub lege, si potrivit pozitiei lor ca natiune in carne. Fata de noi, Duhul lucreaza potrivit gloriei lui Dumnezeu, inaltandu-L pe Hristos in cer, si este in noi potrivit eficacitatii rascumpararii. Duhul nu putea fi in noi inainte ca sa fi fost anulat complet inaintea lui Dumnezeu tot ce tine de noi. De aceea, ceea ce este complet nou, avand si un caracter mai inalt este alaturi de ceea ce aveau cei din vechime. Dar in Ioan 14 sunt doua lucruri care aduc mangaiere: prezenta Duhului Sfânt si venirea Domnului Isus. Astfel, aici avem permanenta actiunii Duhului in cea mai slaba ramasita a lui Israel, iar apoi ziua viitoare a lui Yahve al ostirilor, cand Insusi Dumnezeu Mantuitor Se va revela poporului care Il asteapta. „Pentru ca asa zice Domnul ostirilor: Inca o data este putin timp si voi clatina cerurile si pamantul si marea si uscatul“. Pe tot parcursul profetiei, de la inceput pana la sfarsit, este o analogie cu ceea ce avem noi acum in Hristos pentru cer. „Si voi clatina toate natiunile si dorinta tuturor natiunilor va veni“.

Dupa ce am cantarit mult si am cercetat nu am nici o indoiala ca expresia „dorinta tuturor natiunilor“ se refera la Mesia. Aceasta prezinta dificultati atat de mari incat un invatat, intr-o adunare care a avut loc mai ieri a negat ca ar avea legatura cu asa ceva. Aceasta insa imi pare a fi mai curand ceva pripit decat intelept. Cat de des modul in care judecam scriptura tradeaza gandurile si starea inimii noastre! Cand suntem intr-o stare spirituala inferioara si nu-L avem pe Dumnezeu inaintea ochilor, atunci suntem inclinati sa dam o interpretare mai omeneasca si, prin urmare, mai incorecta a cuvântului lui Dumnezeu si ne vom multumi cu cea mai inferioara aplicatie, pe care o vom folosi pentru a respinge ceea ce este incomparabil mai important si mai complet.

Adevarul este ca Domnul Isus, Mesia, este continuu obiectul Duhului Sfânt oriunde vorbeste El despre vreun obiect sau vreo functie inalta, indiferent sub ce forma si de ce natura ar fi. Fie ca este vorba de un mare preot, un profet sau un imparat, fie ca este un salvator, un cuceritor sau un judecator, intotdeauna Acela pe care Il are in vedere Duhul Sfânt de la inceput pana la sfarsit este Hristos. Si asa va fi si interpretarea noastra acolo unde Duhul Sfânt identifica cu Hristos afectiunile noastre spirituale si ne modeleaza gandirea potrivit cu scopurile si caile lui Dumnezeu. Astfel, de fapt, Duhul lui Hristos este caracteristica unui crestin. Dintre toti oamenii este sigur ca numai crestinul este acela care va vedea aceasta strabatand tot cuvântul. Astfel, dintre apostoli, este mereu Pavel, dar aceasta este o caracteristica generala a Noului Testament: simtul fin ce insoteste temerea de Domnul, care Il percepe pe Hristos peste tot.

Deci, nu sustin ca expresia „dorinta tuturor natiunilor“ este considerata de toti ca referindu-se la Mesia. Aceasta a fost interpretarea predominanta in vechime, cu toate ca unii, in special in epoca moderna, s-au straduit sa aduca indoilei in aceasta privinta. Unii englezi au preluat carcotelile criticilor germani si le-au repetat fara sa stie ca o buna parte din acele indoilei au fost exprimate de ganditori din epoci anterioare. Cea mai mare parte a teoriilor din zilele noastre din tara lui Luther sunt

reproduceri a ceea ce Anglia a lepadat ca o zdreanta murdara in secolul al saptesprezecelea. Englezii nu le-au primit atunci, ele au ajuns in Germania, iar acum au revenit impodobite cu zorzoanele eruditiei, avand un aspect nou, mai atragator, ramanand, in fond, acelasi material vechi.

Este normal sa cercetam in ce sens poate Mesia sa fie „dorinta tuturor natiunilor“. Nu ca ar trebui sa fie dorinta lor intr-un mod subiectiv, ci este in mod obiectiv si asa va fi si recunoscut a fi intr-o zi viitoare, comoara tuturor natiunilor, pentru ca cine oare in trecut sau in prezent L-a pretuit asa cum se cuvine? El este nu numai speranta lui Israel, ci va fi si Acela prin care cele mai bogate binecuvantari vor veni asupra tuturor natiunilor. Pana la venirea Lui, lumea nu va putea fi deplin fericită. Nu vad mai mari dificultati in aceasta expresie in sine decat in aceea din Maleahi 3.1 cu privire la evrei. „Si Domnul pe care-L cautati va veni deodata la templul Sau; si Ingerul legamantului in Care gasiti placere: iata, vine“. Ambele expresii sunt departe de a exprima sentimentele care se cuvin pentru Isus, dar se apropie ziua pentru ambele, indiferent cat de profund ar fi intunericul din ceasul dinaintea ei.

In ceea ce priveste gramatica, este o expresie deosebita in ebraica, in care subiectul [N.a.) *In Daniel 11.37 este clar ca „dorinta femeilor“ se refera la Mesia. Gesenius admite ca este o divinitate: „flagitante contextu intelligendum idolum a mulieribus Syris studiose cultum“. Rationalismul, ca intotdeauna, reduce valoarea.] este un substantiv feminin singular, iar predicatul este un masculin plural. Unii presupun ceea ce se numeste zeugma cu ha'goim. Dar, indiferent cum am explica dezacordul, nici evreii din vechime, nici cei de mai curand nu au fost impiedicati de constructia sintactica ciudata din Geneza 49.10: εως εαν ελθη τα αποκειμενα αυτη και αυτος προσδοκια εθνων [N. a.) *Augustin a scris mai bine (De Civ. Dei, 18.35), cu toate ca la el vedem obisnuita alunecare de la adevar. El aplica partial profetia la trecut, dar, desi pare ciudat, aplica „venier Desideratus cunctis gentibus“ numai la cea de-a doua venire a Lui. El prezinta ulterior un rationament si mai explicit (48): „Nam prius ejus adventus nondum erat desideratus omnibus gentibus. Non enim quem deberent desiderare, sciebant, in quem non crediderant“. Cu toate ca remarca si Septuaginta, Ieronim este la fel de hotarat ca ebraica indica spre Mesia, desi crede ca se refera numai la prima Lui venire.], sa considere ca este vorba despre Mesia. Astfel Et. Ahica (in Sanh. Cap.). Parkhurst si Lee interpreteaza la fel, cum facea si Ieronim in vechea Vulgata. Daca formulam la modul: „Si dorinta tuturor natiunilor, ei vor veni“, cititorul englez poate intelege mai bine dezacordul respectiv. Septuaginta spune „lucrurile alese ale natiunilor vor veni“, care ne poate aminti de „pana ce vor veni lucrurile pregatite pentru el si el este speranta natiunilor“. Corespunde destul de bine cu expresia folosita de Hegstenberg: „frumusetea tuturor paganilor“, daca nu celei a lui Ewald „cel mai placut de toate popoarele“. Unii o interpreteaza sub forma „toate natiunile vor veni cu lucrurile lor placute“, altii „vor veni la lucrurile lor placute“, adica la Ierusalim. Dar cred ca putem da laoparte aceste variante, carora nu merita sa li se acorde atentie deoarece arata numai dificultatile de constructie a frazei. Cat despre versiunea „lucruri scumpe sau valoroase“, fie ca o luam in sensul cel mai natural, pentru templul evreilor de la pagani, fie, cum considera altii, ca fiind contributi aduse la biserica, sunt surprins ca vreun crestin ezita sa judece ca un asemenea sens nu poate fi cel corect. Dr. Davidson este destul de indreptatit sa respinga versiunea lui Stonard: „ei vor veni la dorinta tuturor natiunilor“ ca si pe cea a D Kimchi: „cu dorinta tuturor natiunilor“ sau chiar si pe cea a lui Henderson: „vor veni lucrurile dorite de toate natiunile,“ adica binecuvantarile evangheliei.**

Dar si versiunea Dr. Davidson, cum se intampla deseori la critici, nu este mai bine intemeiata decat acelea pe care el le respinge si conduce la un sens inferior cerintelor versetului. El spune: „Traducerea corecta este cele mai alese din toate natiunile, adica vor veni cele mai nobile si mai bune dintre ele. Toate natiunile sunt prezentate ca avant temerea de Dumnezeu, dar numai cele mai bune dintre ele vor veni la El pentru a se inchina Lui. Poate ca si Septuaginta avea acest sens“. Este drept ca acel substantiv este deseori folosit intr-o constructie complet diferita, ca un substantiv calificativ, deci cu sens de adjectiv. De aceea deseori este redat ca fiind „placut“, „frumos“, etc. Dar intr-o constructie de felul celei de fata sensul de „cel mai ales“, adica „mai nobil“, „mai bun“, ar nesocoti uzantele din ebraica si indraznesc sa spun ca, atat aici cat in alte locuri, ar da un sens ciudat si care nu se potriveste deloc in context. Astfel, in 1 Samuel 9.20 are sensul: „dorinta intregului Israel“. Si este clar ca nu este nicidecum gandul ca ar fi vorba de cei mai alesi din Israel, de cei mai nobili, mai buni. Un asemenea gand este departe de ceea ce era Saul si casa tatalui sau. Apoi, in Daniel 11.37, desi Dr. D. considera ca acolo este vorba despre Astarteea, versiunea lui pentru aceeasi constructie din Hagai pare a fi invalidata de ceea ce considera el cu privire la Daniel. Sigur ca toate aceste fortari ale limbajului prezinta invataminte utile si ne arata ca este mai usor sa gasim deficiente in versiunea curenta pentru o expresie decat sa sugeram o varianta mai buna.

Realitatea este ca ar fi bine sa adaugam ca evreii foloseau un cuvânt complet diferit cand voiau sa spuna despre cele mai bune lucruri dintr-o anumita categorie si Dr. D. stia aceasta, deoarece imediat dupa aceea spune: „mibchar este un sinonim pentru substantivul dorinta“ (v. Isa. 22.7, Exod. 15.4). Si in acest caz constructia inceteaza a mai fi un adjectiv si cere altceva pentru a avea sens“. Dar nu este corect sa spunem ca ar fi un sinonim deoarece ideea este de ales, pe cand cuvântul de mai inainte este dorinta, iar acestea nu sunt in nici un caz interschimbabile, desi ambele pot sa fie in legatura cu acelasi lucru, ceea ce nu este posibil intotdeauna. Astfel, de exemplu, in Geneza 23.6 „dorinta mormintelor noastre“ ar fi un nonsens, sau, cel putin, nu ar fi sensul adevarat, deoarece este vorba de cel mai ales sau cel mai bun. Si asa este cu orice alt loc din Biblie unde apare acest cuvânt. De aceea Dr. D. a facut o greseala cum nu se poate mai mare in acest caz. Daca cititorul compara Isa. 22.7 cu Zah. 7.14 va remarca faptul ca folosirea idiomatice din primul este exact inversul celei din celalalt, unul fiind literal „cea mai buna dintre vaile tale“, iar celalalt „pamantul dorit“. Dr. D. este pripit in aprecierea ca, in legatura cu acest pasaj, „cartile si predicile“ vor inceta sa-L identifice pe Mesia cu „dorinta tuturor natiunilor“, iar cei care interpreteaza asa pot fi ingaduiti pana ce se vor gasi argumente mai bune decat cele aduse prin cunostinte slabe de ebraica si o exegeza deficitara. Per total, chiar daca expresia este deosebita si poate fi vaga, pare sa indice catre Mesia.

O ilustratie partiala pentru aceasta putem gasi in Isaia 11.10, unde este descris Mesia: „Si va fi asa: in ziua aceea, radacina lui Isai va sta ca steag al popoarelor; natiunile o vor cauta si locul sau de odihna va fi glorios“. Astfel, natiunile vor fi aduse la picioarele lui Isus. Ele vor fi, ca sa spunem asa, imbracate si vor sedea la picioarele adevaratului Imparat. Sigur ca aceasta prezinta dificultati. S-ar parea ca exprimarea in niste termeni nu prea exacti este ceva intentionat si am putea intelege ca aceasta nu este neaparat ceva subiectiv. Credinta personala da siguranta in obiectul sperantei. Hristos este singurul care este asa inaintea lui Dumnezeu si acest fapt va fi prezentat inaintea lor in cele din urma deoarece in El, ca sa spunem asa, se concentreaza tot ce este bun si valoros. Cine are o gandire spirituala nu are nici o problema cu aceasta. Dificultati au carturarii care doresc sa aiba

totul formalizat după reguli, iar unde nu este așa, ei par dispuși să folosească ocazia pentru a-L exclude pe Hristos din context. Nu așa procedează credința, care își găsește plăcerea în a-L căuta pe El chiar dacă, din motive bine întemeiate, El se prezintă, pentru un timp, ascuns sub un val.

Apoi, și atunci când cineva se depărtează de Hristos alegând oricare dintre alternative, cuvântul este forțat. Fie că prepozițiile sunt introduse, în mod neîntemeiat, de mintea omului fie că omul ajunge la un sens cu totul nevrednic. Cu toate acestea, expresia în sine ridică dificultăți, indiferent cum am reda-o, deoarece subiectul este un feminin singular, iar predicatul un masculin plural. Dar dificultățile de explicare nu distrug versiunea „dorința tuturor națiunilor va veni”. Deși construcția frazei este neobisnuită, putem fi siguri că totul este special gândit așa. Toate limbile, inclusiv cele clasice, admit anacolutele, și nici o altă limbă mai mult decât greaca din Apocalipsa. Deseori putem înțelege motivul și ar trebui să ne învățăm că întotdeauna există câte un motiv sfânt pentru acestea. Sunt convins că nimic altceva nu va da atâta putere cuvintelor, dar tocmai aceasta este o ocazie pentru dispute. Atunci când oamenii nu se bazează pe Hristos având credința, ei vor găsi multe lucruri care să le încurce raționamentele: dacă nu profita de aceasta, atunci ajung să fie captivi unei notiuni. Ei se folosesc de faptul că obiectul dorinței este intrucâtva nedeterminat tocmai pentru a-L elimina din pasaj pe Hristos. Și ei gândesc că aceasta este o virtute a criticii și a unui discernământ superior, în timp ce nu face altceva decât să dovedească faptul că ei se plasează în afara marturiei Duhului și nu au urechi de auzit.

Realitatea este că nici cea mai exactă și mai cuprinzătoare erudicie nu are nici o siguranță în domeniul scripturilor dacă nu este prezentă învățătura Duhului. Traducătorii creștini pot deseori greși din necunoașterea idiomului, dar nu se cuvine să ne încredem într-un carturar lumesc, indiferent de talentele lingvistice pe care le-a demonstrat, deoarece îi lipsesc calificări esențiale mai profunde: nu îl cunoaște pe Dumnezeu și pe Fiul Său și, prin urmare, nu este călăuzit de Duhul Sfânt în înțelegerea adevărului. Cel care a scos în evidență Hagai 2.7 este probabil cel mai învățat dintre prelații englezi și nu mă îndoiesc de marea lui învățătura, nici de cinstea lui. Cu toate acestea, ceea ce este în joc - și mulți ratează din cauza îndrăznelii de a face asemenea afirmații - este mult prea important pentru a închide ochii și gura când cei care au o poziție publică din care s-ar cuveni să apere cu mult zel credința recurg la tactici ale necredinței, care dau ocazii la mult rău. Și această persoană nu a încercat serios să prezinte clar adevărul. Îndoiala, care este atât de obișnuită în scrierile scepticilor, a fost exprimată într-un discurs despre revizuirea Bibliei în engleză. Dr. T a fost, desigur, unul dintre cei care susțineau mișcarea pentru revizuirea Authorized Version, iar acest pasaj a fost prezentat ca un exemplu special din Vechiul Testament pentru a susține o traducere revizuită.

Este un fapt binecunoscut că în scriptură au fost introduse pasaje care nu se cuvine să fie în Biblie, cum ar fi, de exemplu, cei trei martori din 1 Ioan 5. Cred că și la aceasta s-a făcut referire și, în această privință, orice cercetător serios și imparțial ar fi de acord cu el, deoarece numai din prejudecăți și ignoranță pot fi acceptate aceste versete. Oamenii familiarizați cu dovezile diplomatice din Noul Testament știu că aceleași principii care ne cer să acceptăm scrierile profetice ale apostolilor ne obligă în general să nu luăm acele afirmații ca o interpolare. Nu numai atât, dar sunt convins că acestea ar micșora forța adevărului și nu ar ajuta, ci mai curând ne-ar împiedica să avem toată lumina asupra adevărului cel mai important despre Trinitate. Marturia dată în cer (prezentată cui? și cu ce scop?) este o învățătura ciudată. Frazeologia este nemaiîntâlnită în scriptură și

niciodată nu găsim vreo corelație între „Tatal și lumea“. Când este vorba despre „Tatal“ auzim despre „Fiul“ în același context și niciodată nu găsim „Tatal și lumea“. Deoarece lumea este răspunzătoare nu față de „Tatal“ ci față de Dumnezeu. Oricând scriptura vorbește despre acestea, corelațiile reale sunt „Dumnezeu și lumea“, pe de o parte, și „Tatal și Fiul“, pe de alta parte și niciodată ca în ceea ce a fost introdus în mod ciudat „Tatal și lumea“. Rationamentele mele nu sunt a priori, deoarece dacă un pasaj are o autoritate evidentă, fie că îl înțelegem, fie că nu, sunt dator să îl primesc. Atunci când există dovezi că este ceea ce a fost dat inițial și primit ca document inspirat de autoritatea lui Dumnezeu, aceasta primesc fără a mai pune în discuție, fără a pune întrebări și fără a mai căuta vreun alt fel de argumente. Dar în acest caz, faptul este că singurele manuscrise în greacă ce cuprind acest text s-au dovedit a fi falsuri sau de mică valoare, pentru că nu au vechime. Nu există nici o copie greacă antică în care să se găsească acest pasaj. De aceea, acest text a fost omis în modul cel mai potrivit în traducerea lui Luther a Bibliei în germană, ca și în prima ediție a lui Erasmus a Noului Testament în greacă. Faptul că acest pasaj a fost apoi reintrodus se datorează în principal presiunilor romano-catolicilor, care doreau să fie acreditat în greacă din cauza versiunii Vulgata din latină, pe care o susțin ecleziastici latini în special după ce Conciliul de la Trento a decretat că versiunea latină a scripturii este autentică. Dacă ei ar fi obligați de adevăr să renunțe la aceasta, atunci ar admite că scriptura pe care ei o susțin a fi autentică are erori serioase. Romano-catolicii au un interes ecleziastic pentru a susține aceasta, pe când nimeni altcineva nu s-ar cuveni să aibă. Dar aceasta este ceva complet diferit de ceea ce avem acum înaintea noastră.

Cu privire la Hagai 2.7 [N. a.) *Ne-am fi așteptat ca faimosul Grotius să fi fost suficient de liber pentru a-și permite să manipuleze scriptura cu toată libertatea, dar ei îl folosesc pe el când le convine și nu tin cont de judecata lui atunci când conștiința lui a fost prea scrupuloasă pentru a admite aberațiile pe care le doresc ei. Așa comentează el pasajul: „Ubi venerit desiderium omnium gentium, id est quem desiderare omnes gentes debent. Respicit ad verba Jacobi de Siloh, quae in ore erant judaeis et vicinis gentibus, ut diximus ad Matth, ii. LXX. Hic pluraliter legere twDmj cum Holem, eximia, τα εκλεκτα, minus recte“ (Crit. Sacr. Amst. tom. Iv.671)]* admitem că este o dificultate idiomatică pentru orice fel de redare a ceea ce este în Biblia noastră – „dorința tuturor națiunilor va veni“. Versiunea ebraică modernă, care este preferată de raționaliștii germani, nu este mai literală decât cea obișnuită creștinilor. După cum am explicat deja, există o particularitate independentă de versiune și inerentă în toate, dar cred că „dorința sau obiectul dorinței tuturor națiunilor“ este literal și ceea ce este cel mai important, mai adevărat și se potrivește mai bine cu marea versetului decât ceea ce unii caută să impună – „lucrurile scumpe“, adică aur, argint, etc., care sunt menționate în cele ce urmează. Trebuie să avem în vedere că versiunea cea mai literală nu este, în mod necesar, cea mai fidelă, nici cea mai bună, mai ales în cazuri ca acesta, când apare ceva neobisnuit gramatical, fără nici un dubiu în scopul de a pune un accent deosebit. Parafraza caldeeană sau Targum sau Ionatan, iau sensul exact ca în Biblia noastră în engleză [N. a.) Ingaduiti-mi să transcriu aici o notă a lui Dathe, care era, cu siguranță, un ebraist mai bun decât mulți alții și foarte inclinat să dea un sens cât mai puțin înalt scripturii. Dar aceasta judecată este sanatoasă și în mod cert contra celor care se opun aplicării mesianice a pasajului. În mod expres prezintă cuvintele de introducere, care se potrivesc unui raționalist: „Comotionem caeli et terrae, de qua in hac pericopa a versu 6-9 sermo est, ego quidem cum Illustri Michaelis explicandam putem de bellis Alexandri M cum Persis. Etenim haec sententia cum aliis argumentis, tum in primis ex versibus 22, 23, 24 plane probatur, ubi

propheta idem vaticinium tertio die post primam ejus promulgationem repetit. Cf. Viri Illustris Paraphrasis Epistolae ad Hebraeos, pag. 379 seqq. ubi ex instituto de hoc vaticinio disserit. Sed de verbis versus 7. Wab; W μyl/Nh'AIK; aliter sentio. Explicat ea Vir Celeberrimus de donariis gentilium templo Hierosolymitano illatis, quod etiam ab aliis factum est, cum Judaeis, tum Christianis. At enim vero tantum abest ut per rationes grammaticas probari non posse putem vulgariorem illam de Mesia in hoc templo quando apparituro sententiam, ut potius ita statutam de ea quam Vir Celeberrimus defendit. Etenim quam movet difficultatem contra numerum pluralem verbi Wab, cui non conveniat nomen singularis numeri, haec quidem facile removetur, si in memoriam revocemus Grammaticorum observationem, quod in regimine duorum substantivorum verbum in numero nonnunquam posteriori respondeat, non priori, v. c. 2 Sam. 10.9, Job 15,20. Sed haud scio an Vir Celeberrimus facile probare possit, verbum Wab Vocatur vero Messias desiderium gentium, h. e. ex Hebraismo gentibus desiderabilis et expectandus, eodem sensu quo Jacobo Genes. 49.10 obedientia gentium dicitur. Atque miror, Virum Celeberrimum hoc non vidisse (pag. 387) cum gentium commotionem paullo ante (pag. 385) explicasset de conversione gentilium ad religionem Judaicam, quam notitia Messiae Judaeis expectandi non poterat non esse conjuncta. Equidem fateor, versus octavam favere explicationi donarius templo inferendis, attamen eam non necessariam facit. Possunt enim illa verba sic quoque accipi, ut Deus neget, sibi in aede sua ornamentis ex auro vel argento opus esse, (quemadmodum de sacrificiis simile quid dixit Ps. 50.10) atque tamen vel illis ornamentis deficientibus majorem futurum esse posterioris temple splendorem, quam prioris. Non contemnendum argumentum pro hac explicatione in esse putem ultimis ejusdem versus verbis μ/lc; Tea, hw, H μ/qMib'W Constat enim ex historia, quantopere Judaei in istis bellis et regnorum eversionibus afflicti fuerint ex quo satis probabiliter concluditur prophetam intelligere pacem, non tam corporalem quam potius spiritualem, a Messia omnis pacis et salutis auctore afferendam". (Proph, Min. ex. rec, etc, J. A. Dathio, Halae 1773). Este clar ca daca Prof. D. a vazut ca sensul complet al vresetului 8 este imparatia viitoare a lui Hristos (dupa cum spune Evrei 12), departe de a prezenta o dificultate, ci tocmai se potriveste cu caracterul veacului care va veni (comparati cu Isa. 59.20-21 si Isa. 60.1-7) in contrast cu chemarea de acum a crestinului, cand nu este vorba nici de munte, nici de Ierusalim, ci de inchinatori adevarati care se inchina Tatalui in duh si in adevar, pentru ca asemenea inchinatori doreste Tatal. Dr. Davidson (V.T. Introd iii 316) nu spune ca Dathe considera ca Michaelis a aratat ca Wab poate fi tradus corect afferentur si intr-o nota se refera la nota lui, p. 230, editia a treia. Neavand acea editie nu pot verifica. Daca este asa, atunci ar fi o dovada cat de usor le este unora sa se razgandeasca cu privire la aspecte importante. In prima lui editie, dupa cum poate vedea cititorul, el prezinta motive destul de bune ca Michaelis greseste. J. Sirciacul este clar foarte liber, iar manuscrisul arab pare sa dea cam acelasi sens ca si Septuaginta.

Asa se intampla intotdeauna cand ne sta inainte un alt obiect decat cel divin: pierdem adevaratul sens al scripturii. Singurul mod in care poate fi primita scriptura este numai a primi cu simplitate ceea ce spune Dumnezeu si a cauta sa o intelegi prin credinta, in timp ce, daca suntem dominati de o teorie, aceasta ne formeaza gandirea inainte de a incepe si este sigur ca vom pierde sensul cuvintului lui Dumnezeu, daca nu il vom denatura. „Voi clatina toate natiunile“. De observat ca aici nu este vorba despre predicarea evangheliei catre toate natiunile, nici despre ceva care sa aiba vreo caracteristica a bisericii. De aceea subiectul este nu prima venire a Domnului, ci mai curand subiectul cel mai prominent al profetiei, si anume venirea lui Yahve Mesia in imparatia Lui. Atunci El

va clatina toate natiunile si nu numai aceasta, ci va clatina si pamantul si chiar si cerurile. Rezulta cat se poate de clar sensul si domeniul de aplicare. El va clatina cerurile si pamantul si marea si uscatul. Aceasta este scriptura despre care spune Pavel in Evrei 12 ca nu s-a implinit: „al carui glas a clatinat atunci pamantul, iar acum a promis, spunand: «Inca o data voi clatina nu numai pamantul, ci si cerul». Iar acest inca o data arata inlaturarea celor clatinate, ca fiind facute, ca sa ramana cele neclatinate“ (Evr. 12.26-27). Astfel, toti pot intelege ca Yahve va umple casa cu glorie. Marile porticuri facute de Irod in curtea exterioara si darurile de aur si de argint din zilele lui sunt departe de a implini aceasta promisiune chiar daca aceste accesorii nu au fost mentionate in mod expres si separat. Nu exista motive sa credem ca templul de dinainte de Hristos s-a apropiat vreodata ca splendoare de cel al lui Solomon sau ca l-ar fi depasit in altceva decat in dimensiuni. Templul lui Zorobabel a fost mai mare decat cel al lui Solomon, iar cel al lui Irod mai mare decat cel al lui Zorobabel.

Pana si iudeii simteau aceea, ca sa nu vorbim despre luxul lui. Pentru ca „gloria dinainte a casei acesteia“ consta in aceea ca avea Urim si Tumim, chivotul, tablele scrise de degetul lui Dumnezeu si gloria vizibila. Ca sa nu vorbim despre Duhul care lipsea, fapt corectat prin declaratia expresa a profetului. Mai mult chiar, din chivot disparuse toiagul lui Aaron si vasul cu mana. Cand a fost ridicat templul lui Solomon, acelea nu mai erau. Ele caracterizeaza starea in pustie si nu domnia glorioasa. Dar legea mai era inca in chivot, ea fiind regula pentru imparatie, dupa cum fusese regula inainte de venirea imparatiei. Ce ar fi putut sa aduca mai mult decat o compensatie pentru deficientele lor in toate aceste privinte? Un singur sens poate fi admis. Trebuie ca este vorba despre promisiunea care include toate promisiunile de binecuvantare, indiferent de serviciul la care ne-am referi sau de solutia frazei originale.

Concluziile deduse sunt cat se poate de clare. Domnul va veni si va clatina universul, nu numai partea pamanteasca a universului, ci tot universul, inclusiv cerurile.

Asa ceva nu s-a intamplat nici in haosul de dinainte de a-l fi creat pe Adam (Gen. 1.2). Dar El va clatina si toate natiunile. Nu este ceea ce se numeste „sfarsitul lumii“, prin care se intelege dezintegrarea tuturor lucrurilor inaintea judecatii de la tronul cel mare si alb, pentru ca pot fi recunoscute natiuni care traiesc pe pamant, desi clatinate. „Si dorinta tuturor natiunilor va veni; si voi umple casa aceasta cu glorie, zice Yahve al ostirilor“. Este clar ca nu se vorbeste despre distrugerea universului, ci sunt zorii unei epoci binecuvantate, dupa care suspina intreaga creatie si atunci toate natiunile vor avea obiectul promis al dorintei in care vor fi binecuvantate si in care trebuie sa se increada (Gen. 12, Isa. 11). Atunci vor intelege cat de valoros este El. Atat natiunile cat si iudeii l-au dispretuit, dar El va veni, fiind in acelasi timp si datatorul si Cel care atrage si concentrand in El tot ce este de dorit. „Al Meu este argintul si al Meu este aurul, zice Yahve al ostirilor“. El scoate spre gloria lui Dumnezeu ceea ce oamenii pretuiesc cel mai mult, dar ce anume din ceea ce este al lui Yahve va fi apreciat pe masura gloriei?

Totusi s-ar parea ca versetul 9 este redat gresit in multe versiuni, atat din cele vechi cat si din cele moderne, printre care si de versiunea noastra. Pentru ca unitatea casei [*N. a.*] *voi arata aici cat de incurcat a fost un om evlavios raposat din cauza ca nu a observat ca versetul 9 este redat gresit (sau, mai curand a avut intelegerea gresita larg raspandita). Cu aproape patruzeci de ani in urma, DI.*

T.P. Platt, eminentul invatat in scrierile etiopice, a publicat „Ganduri asupra unor profetii din Vechiul Testament interpretate in Noul Testament si asupra unor erori generale ale celor care interpreteaza Scriptura“. In opozitie fata de scoala mistica, a carei invatatura aduce mintea la tot atat de mare nesiguranta ca si cea rationalista, Dl. Platt arata ca Duhul da in Noul Testament interpretarea multor profetii din Vechiul Testament si cauta astfel sa indice cum cercetatorul evlavios poate gasi un ajutor sigur. Cercetand patru texte (Isa. 25.6-9 comparat cu 1 Cor. 15.54, Isa 59.20 comparat cu Rom. 11.25, Ier. 31.34-40 comparat cu Evr. 8.7-12 si Hag, 2.6-9 comparat cu Evr. 12.18-29), printre alte lucruri care l-au incurcat el mentioneaza „casa aceasta“, „casa aceasta din urma“, fiind casa din zilele lui Hagai, la care nu se vede sa fi fost aduse vreodata bogatiile tuturor natiunilor (pentru ca acesta era inclinat el sa considere a fi sensul versetului 7). „Marturisesc ca nu pot scapa de aceasta dificultate“.] lui Yahve este uitata si distrusa si se pierde adevarata referinta pentru comparatie, faptul ca este vorba despre o alta stare a aceleiasi case, care va fi in ziua cand Yahve va da pace in acel loc. Versiunea greaca, care este cea mai veche, mi se pare a fi cea mai corecta, iar cea araba, din cat pot aprecia eu, o sprijina. Tot asa si unii critici germani, ca De Wette, Hitzig, Maurer si Ewald. Ezra 3.12 nu determina nimic cu privire la Hagai 2.9, desi este un pasaj important. Intre cele doua texte nu exista nici o legatura. Nimeni nu pune in discutie ca sunt doua, daca nu chiar trei case, dar Duhul are grija ca, pe tot parcursul istoriei, sa identifice o singura casa, dupa cum rezulta clar din Hagai 2.3. Aici ar fi o situatie destul de buna pentru cei care ar fi inclinati sa ceara amendamente. Este foarte trist sa ne gandim cat de des aceleasi caracteristici apar la critici si in domeniul moralitatii: oameni care fac ceea ce nu se cuvine si care omit sa faca ceea ce ar trebui. Si in ambele directii au gresit cat se poate de mult. Au ascuns cea mai stralucita lumina din acest pasaj negand ca versetul 7 se refera la Hristos, apoi nu au eliminat eroarea din versetul 9, pierzand astfel frumusetea legaturii cu versetele anterioare. Permeteti-mi sa fac o apreciere cu privire la Ezra 5.11-13, unde, dupa cum a observat Secker cu mult timp inainte, casa care se construia atunci, dupa ce fusese distrusa, fiind reconstruita este tratata ca fiind aceeaasi casa. Comparati cu 2 Tesaloniceni 2.4, unde, pe tot parcursul este „Templul lui Dumnezeu“.

Din explicatia anterioara, ba chiar si fara aceasta, pentru oricine citeste profetia in sine, este evident ca Duhul priveste casa ca fiind aceeaasi de la inceput pana la sfarsit. In alte pasaje Duhul poate atrage atentia asupra primei forme a casei in timpul lui Solomon, la cea de dupa captivitate, la aceea din timpul lui Irod si la cea care va fi in ziua din urma, ca sa nu mai vorbim de faptul ca noi trebuie sa facem deosebire intre faza in care Antihristul sau „omul pacatului“ se va aseza acolo si ceea ce va fi dupa distrugerea lui (si probabil si a acelei case), cand va fi o stare complet diferita, ideala, cum spune Exechiel 40-42. Dar toate acestea sunt desemnate ca fiind „casa aceasta“.

De aici putem invata cat de dubioase sunt multe dintre argumentele aduse cu privire la evrei, toate bazate pe afirmatia ca versetul 9 vorbeste despre venirea lui Mesia inainte de distrugerea celui de-al doilea templu. Daniel 9, cu si mai multa precizie, ajunge exact la aceeaasi concluzie, dar, avand in vedere ca se insista asupra expresiei casa aceasta, este o greseala sa insistam asupra ideii ca este a doua casa, din vreme ce am vazut ca telul este acela de a prezenta ideea existentei continue, pe tot parcursul istoriei, a unei singure case pana ce aceasta va fi umpluta de gloria lui Yahve dupa a doua aratare a Domnului. Si nu exista nici un temei sa insistam in acest scop asupra expresiei „inca putin“, pentru ca, dupa cum este bine cunoscut, atat in Vechiul Testament cat si in Noul Testament,

profetia arata ca nu exista adevarata odihna pana la acea zi. Doua mii de ani pot parea mult, dar nu vor mai parea asa cand, fiind in gloria lui Dumnezeu, vom privi in urma. Si ce om cu mintea intreaga [N. a.) *Nu pot caracteriza asa un comentariu de genul celui al lui Cornelius a Lapide (iezuist flamand din secolul al XVI-lea si XVII-lea), care enumera unsprezece situatii in care cerurile au fost clatinate, apoi opt in care pamantul a fost clatinat, apoi patru in care a fost clatinata marea si trei in care toate au fost clatinate, iar in cele din urma face o afirmatie generala despre o miscare prin toate natiunile. Este drept ca si Ieronim a scris in vechime ceva asemanator (Comm. In loc.), dar nu si Theodoret, care considera ca aceasta ar fi o prezicere cu privire la Gog si Magog, care vor pieri macelarindu-se unul pe celalalt si vor lasa comorile lor celor care vor zidi templul. Nu este deci nici o mirare ca aceia care urmaresc niste indrumatori atat de neinvatati, si care se contrazic singuri, ajung la scepticism.] nu ar putea gandi ca acea clatinare a intregului univers sau a tuturor natiunilor se refera la prima venire, chiar daca nu am avea aplicatia din Evrei 12, care ne arata ca se refera la cea de-a doua venire? Evreii se fac, fara-ndoiala, la fel de vinovati ca toti ceilalti de a vorbi despre a doua casa pierzand din vedere scopul divin al mesajului, si este jalnic modul in care ei explica superioritatea ei fata de cea dintai (cum ar fi ca ea a tinut cu cativa ani mai mult sau ca ar fi mai stralucita datorita vizitei lui Alexandru cel Mare sau datorita darurilor celor dintre natiuni din perioada asmineenilor sau datorita constructiilor din timpul lui Irod). La fel de trist este si efortul lui Abarbanel [N. tr.) *Probabil se refera la Isaac Abarbanel (sau Abarvanel), din secolul al XVI-lea, care a trait in Ferrara, descendent al unei vechi familii de evrei din Spania, care avea pretentii de a fi descendentii ai lui David.] care cauta sa scape de dificultate inventand o punctuatie care sa puna accent in alt mod, pe o a treia casa, pe care Mesia o va umple cu gloria Lui, care o va depasi nu numai pe cea a casei lui Zorobabel ci si pe cea a lui Solomon. Devine evident ca este doar o nascocire abila care ajunge la exagerarea cu privire la o a treia casa pe baza deductiei din versetul 9 cu privire la a doua casa, iar exagerarea [N. a.) *Este curios ca tocmai Cornelius a Lapide, cu toate ca si-a permis la fel de multa libertate ca majoritatea comentatorilor in legatura cu versetul 9, face cateva remarci bune, prin care se corecteaza, chiar daca nu a avut aceasta intentie. „το ηαρισκον proprie non referre habbait, id est, domum, sed kebed, id est gloriam. Unde Septuag. Diserte vertunt διοτι μεγαλη εσται η δοξα του οικου η εσχατη υπερ την πρωτην, id est magna erit gloria domus istius novissima quam prima. Loquitur enim de deplo Solomonis et Zorobabelis quasi de una et eadem Dei domo: quia una alteri successit, eidemque loco inaedificata este; ac ei dicit, quod gloria posterior, puta domus Zorobabelis, sit futura major gloria priori, puta domus Salomonis. Et hoc ad punctum respondet querulis Judaeorum verbis ebraicis vers 4. Quis este qui vidit, etc., domum istam in gloria sua prima? quasi dicat. Quis vidit gloriam priorem prioris templi Salomonici? Nonne dolet et gemit, quod haec posterior gloria domus posterioris longe illi sit impar? At summat animos: ego enim promitto me cacturum, ut gloria posterior priorem superet. Itaque articulus he hic iteratur, quia proprie non respicit bait, id est, domum sed kebed, id est gloriam, quae major futura erat posterior quam prior“ etc.] avea scopul de a contra modul general in care crestinii interpretau textul.***

Sensul cert al versetului 9 este: „Gloria de la urma a acestei case va fi mai mare decat cea dinainte, spune Yahve al ostirilor; si in locul aceste voi da pace, spune Yahve al ostirilor“. In gandul Duhului casa lui Dumnezeu are unitate si aceasta vrea sa fie o mangaiere pentru orice evreu atent, care altfel ar fi descurajat. Se poate sa fie daramata si apoi reconstruita si apoi arsa sau chiar sa fie folosita de vrajmas in cu totul alt scop, dar aceasta casa va fi din nou a evreilor si va fi inca o data

intinata la fel de rau, poate chiar mai rau ca oricand. Dar „casa aceasta“ ramane continuu in gandul Lui si El o va avea pentru totdeauna cand va locui in mijlocul poporului Sau, rascumparat si asezat acolo, pentru a nu se mai departa niciodata de El si a nu mai fi risipiti niciodata.

In ceea ce ma priveste, marturisesc ca gandul ca aceasta casa este privita ca fiind una si aceeasi, nu numai ca este ceva deosebit, ci, cum este intotdeauna adevarul, este o conceptie mult mai nobila. Si nu numai atat, ci sustine mai bine simtul responsabilitatii morale si al stabilitatii scopului lui Dumnezeu in conditiile schimbarilor prin care au trecut evreii. „Gloria de la urma a acestei case va fi mai mare decat cea dinainte, spune Yahve al ostirilor“. Redarea obisnuita nu numai ca este mai slaba, ci chiar incurca lucrurile deoarece ne da ideea ca odata este vorba despre o casa, alta data despre doua case, pe cand versiunea cea mai fidela a versetului 9 este in armonie perfecta cu versetul 3. Expresia „casa aceasta“ pastreaza unitatea, si odata ce am inteles sensul, ni se pare cel putin nepotrivit sa citim: „gloria acestei case din urma“. Echilibrul este restabilit cand il auzim pe profet spunand: „Gloria de la urma a acestei case va fi mai mare decat cea dinainte ... si in locul acesta voi da pace“. In gandul lui Dumnezeu este aceeaasi casa, dupa cum este acelasi loc. Ea poate fi intinata sau chiar rasa din temelii si reconstruita iarasi si iarasi, dar ea pastreaza acel caracter de unitate pe care Duhul inspirat l-a imprimat asupra ei. „Si in locul acesta voi da pace“. Asa va fi in ziua aceea. Natiunile nu vor mai invata razboiul. Orice supravietuitor dintre natiuni va veni pentru a I se inchina in acea casa de rugaciune pentru toate natiunile, dupa ce El va fi clatinat nu numai pamantul ci si cerurile. El a facut pace la prima lui venire si va da pace la a doua venire. Pana atunci noi stim ca El este in cer si ca El este pacea noastra. Mai mult, Zaharia spune: „El va vorbi natiunilor de pace; si stapanirea Lui va fi de la mare pana la mare si de la rau pana la marginile pamantului“ (Zah. 9.10).

Greu sa gasesti un aspect mai minunat si mai larg raspandit al imparatiei decat pacea pe care El, Imparatul care domneste in dreptate, o va stabili in intreaga lume pana la sfarsit, cand va preda imparatia lui Dumnezeu Tatal. Exista legatura evidenta cu Mica 5, despre care am vorbit. „Acesta va fi pacea cand va veni asirianul“ (Mica 5.5), unde vedem cum Yahve Mesia este preamarit in Iacov si face ca poporul sau sa fie si ca un leu (pentru a inabusi razvratirea, nelasand nici o sansa de scapare), si ca roua binecuvantarii in mijlocul multor popoare. In ziua aceea El va fi cu adevarat dorinta tuturor natiunilor.

Apoi, in versetele 10-19, urmeaza alt mesaj, care este insa o invatatura morala, si noi putem aprecia cel mai corect ce este moral atunci cand Il avem inaintea noastra pe Domnul Insusi. L-am avut pe El inaintea noastra in versetele precedente, asa ca acum urmeaza o mustrare sanatoasa: „In ziua a douazeci si patra a lunii a noua, in anul al doilea al lui Darius, cuvantul lui Yahve a fost prin profetul Hagai, zicand: «Asa zice Yahve al ostirilor: Intreaba acum pe preoti despre lege, zicand: «Daca cineva poarta carne sfanta in poala hainei lui si atinge cu poala sa paine, sau mancare gatita, sau vin, sau untdelemn, sau orice hrana, va deveni aceasta sfanta?»“ Bineinteles, preotii au raspuns corect cand au zis: „Nu“. Cel care este sfant nu transmite sfintenia lui la nimic altceva. Apoi Hagai a spus: „Daca cineva care este necurat printr-un trup mort atinge vreuna din acestea, va deveni aceasta necurata?“ Raspunsul a fost la fel de exact si de ferm: „Si preotii au raspuns si au zis: «Va fi necurata»“. „Atunci Hagai a raspuns si a zis: «Asa este poporul acesta si asa este natiunea aceasta inaintea Mea, zice Yahve, si asa este orice lucrare a mainilor lor; si ceea ce ei aduca acolo este necurat!»“ Cum omul este necurat, natiunea lui Israel intina orice lucru cu care se ocupa. Toate

lucrarile si jertfele lor erau necurate. Trebuie sa fie curatie personala pentru ca un om sa poata lucra sau aduce jertfe bune.

clickbible.org